

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kontor/3.1/2.1

Sagsnr.: 2011-20-221-01049/Dep. sagsnr. 12073

14. oktober 2011

FVM 942

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens beslutning om beredskabsforanstaltninger vedrørende ulovlig genetisk modificeret ris i risprodukter med oprindelse i Kina og om ophævelse af Kommissionens beslutning Nr. 2008/289/EF (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Forslaget indebærer en udvidelse af de eksisterende beredskabsforanstaltninger for risprodukter fra Kina, idet der indføres bestemmelser om, at alle partier af ris og risprodukter fra Kina i en periode skal udtages til kontrol for indhold af ikke-EU-godkendt genmodificeret ris. Der er tale om en udvidelse af de nuværende importrestriktioner i beslutning Nr. 2008/289/EU vedrørende genmodificeret Bt63-ris i ris og risprodukter fra Kina. Ifølge de nuværende bestemmelser er der krav om, at der for alle partier af ris og risprodukter fra Kina skal medfølge et analysecertifikat for fravær af genetisk modificeret Bt63-ris. Medlemsstaterne kan herudover udtage prøver til kontrol. Med de nye bestemmelser fastlægges, at det medfølgende analysecertifikat, udover Bt63-ris, også skal dokumentere fravær af andre typer genmodificerede ris. Herudover skal myndighederne i medlemsstaten for alle partier af ris og risprodukter fra Kina udtage en prøve til analytisk kontrol for fravær af ikke-godkendt genmodificeret ris. Omkostninger til prøvetagning og analyse skal afholdes af importøren. Årsagen til skærpelsen er ifølge Kommissionen, at der i de senere år har været fund af andre ikke-EU-godkendte ris i ris og risprodukter fra Kina og, at der hersker usikkerhed om, hvilke typer af genmodificeret ris, der forekommer i Kina. Forslaget vurderes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til Kommissionens beslutning om udvidelse af de eksisterende beredskabsforanstaltninger vedrørende ulovlig genetisk modificeret ris i risprodukter fra Kina og om ophævelse af de hidtidige regler i henhold til Kommissionens beslutning Nr. 2008/289/EF.

Forslaget er fremsat i henhold til artikel 53, stk. 1 i forordning (EF) Nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer-

kerhedsautoritet (EFSA) og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed (EU's fødevarerforordning). I henhold til denne artikel kan Kommissionen i komitéprocedure træffe beslutning om særlige beredskabsforanstaltninger for fødevarer og foder med oprindelse i EU eller et tredjeland, hvis det er åbenbart, at fødevareren eller foderet må formodes at udgøre en alvorlig risiko for menneskers sundhed, dyresundheden eller miljøet, og at denne risiko ikke kan styres på tilfredsstillende vis ved hjælp af de foranstaltninger, der træffes af den eller de berørte medlemsstater.

Forslaget vedtages på baggrund af et forslag fra Kommissionen, som forelægges Den Stående Komité for Fødevarerikæden og Dyresundhed (SCoFCAH).

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Fødevarerikæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for appel-komitéen senest en måned efter afstemning i Den Stående Komité for Fødevarerikæden og Dyresundhed (SCoFCAH) og underretter samtidig Europa-Parlamentet og Rådet. Appel-komitéen kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler appel-komitéen ikke inden en frist på højst 2 måneder efter datoen for henvisning, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarerikæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 24. oktober 2011.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget indeholder bestemmelser om, at alle partier af ris og risprodukter fra Kina i en periode skal udtages til kontrol for indhold af ikke-EU-godkendt genmodificeret ris. Forslaget omfatter produkter til såvel fødevarer-, som foderbrug.

Årsagen til skærpelsen er ifølge Kommissionen, at der i de senere år, på trods af indførelsen af beslutning Nr. 2008/289/EF om beredskabsforanstaltninger for Bt63-ris fra Kina, har været fund af ikke-EU-godkendte ris i ris og risprodukter fra Kina. Der er udover Bt63-ris fundet indhold af andre typer ikke-EU-godkendt genmodificeret ris i produkter fra Kina.

Ifølge Forordning (EU) Nr. 1829/2003 skal fødevarer og foder, der indeholder eller består af genmodificerede organismer, gennemgå en risikovurdering og godkendelse inden markedsføring i EU. Formålet hermed er blandt andet at sikre, at produkterne ikke har negative effekter

på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet. Indhold af materiale fra ikke-EU-godkendte genmodificerede organismer tillades således ikke i fødevarer og foder i EU. Der er ikke godkendt nogen typer af genmodificeret ris til fødevare- eller foderbrug i EU.

Kontrolmyndighederne i medlemsstaterne har siden marts 2010 gentagne gange påvist ulovligt indhold af ikke-EU-godkendt genmodificeret ris i importere af ris og risprodukter fra Kina. De kontaminede partier er blevet offentliggjort via EU's varslingsystem - Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). Medlemsstaterne har efterfølgende fulgt op på dette ved at trække partierne væk fra markedet.

På trods af gentagne henvendelser fra Kommissionen til de kinesiske myndigheder og gennemførelse af to EU-inspektioner i Kina, hersker der ifølge Kommissionen fortsat tvivl om, hvilke typer af genmodificeret ris, der dyrkes i Kina og dermed udgør en potentiel risiko for forurening af eksporter til EU.

Kommissionen lægger derfor op til, at medlemsstaterne i en periode udfører analytisk kontrol med indhold af materiale fra genmodificeret ris i alle partier af ris og risprodukter fra Kina. Omkostninger til prøvetagning og analyse skal afholdes af importøren.

Der er tale om en udvidelse af de nuværende importrestriktioner i beslutning Nr. 2008/289/EF vedrørende genmodificeret Bt63-ris i risprodukter fra Kina. Ifølge de nuværende bestemmelser er der krav om, at der for alle partier af ris og risprodukter fra Kina skal medfølge et analysecertifikat for fravær af genetisk modificeret Bt63-ris. Medlemsstaterne kan herudover udtage prøver til kontrol.

Med de nye bestemmelser fastlægges, at medfølgende analysecertifikater udover at skulle dokumentere fravær af Bt63-ris også skal vise fravær af alle andre typer genmodificerede ris. Herudover skal myndighederne i medlemsstaten for alle partier af ris og risprodukter udtage en prøve til analytisk kontrol for fravær af genmodificeret ris.

Behovet for de særlige foranstaltninger skal ifølge forslaget revurderes efter seks måneder. Forordningen finder anvendelse på ris og risprodukter, der stammer fra eller afsendes fra Kina efter en bestemt dato i 2011, som vil blive nærmere fastsat i forslaget. Det formodes, at reglerne vil gælde fra anvendelsesdatoen for forordningen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Reglerne i beslutningen vil være umiddelbart gældende i Danmark og de øvrige medlemsstater.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget indebærer erhvervsøkonomiske konsekvenser. Ved et skøn vurderes de øgede omkostningerne til prøvetagning og analyse at kunne beløbe sig til 1,3 mio. kr. årligt. Udgifterne forudsættes gebyrfinansieret.

Forslaget forventes at øge beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet det indebærer en skærpelse af kontrollen med ikke-EU-godkendte genmodificerede organismer i fødevarer og foder.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger.

Forbrugerrådet oplyser, at de af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om øget kontrol med indhold af ikke-EU-godkendt genmodificeret ris i fødevarer og foder, indtil situationen med hensyn til import fra Kina er forbedret. Regeringen vurderer, at tiltaget er nødvendigt, idet de hidtidige bestræbelser ikke har forbedret situationen med hensyn til import fra Kina.

Fødevestyrelsen har kendskab til, at der i 2010-2011 blev indført omkring 200 partier af de pågældende produktgrupper fra Kina af ca. 25 forskellige virksomheder. Importerne dækker både anvendelse som foder og fødevarer, men langt hovedparten af produkterne er til fødevarerbrug. Det skønnes, at virksomhederne i gennemsnit indfører 8 partier årligt. De samlede kontroludgifter skønnes til at beløbe sig til 1,3 mio. kr. årligt. Dette er dog under forudsætning af et uændret importmønster. Såfremt importørerne finder andre lande at importere fra vil kontroludgifterne ikke blive så høje. Dette skyldes, at det er den medlemsstat i EU, der er importland, som er ansvarlig for den pågældende kontrol.

Det må forventes, at de ekstra kontroller vil medføre færre fund af ulovlige genmodificerede fødevarer og foder i Danmark og resten af EU.

Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.